

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- An ech soen der Madamm Ahmedova villmools Merci a ginn d'Wuert direkt weider un den honorabelen Här Jeff Engelen.

■ **M. Jeff Engelen (ADR).**- Merci, Här President. Ech géif der Madamm Tess Burton e Merci soe fir hire schréfflechen an och mëndleche Rapport. Ech faasse mech kuerz. Ech mengen, et ass hei e Schratt an déi richteg Richtung. Et geet drëm, deloyal Konkurrenz ze ënnerbannen. An dat ass an eiser aller Interess, an Interess och vun de Liewensmëttelen. Ech mengen, déi brauche mer all, an all Schratt an déi Richtung ass ze begréissen. An duerfir gi mer eis Zoustëmmung vun der ADR zu dësem Gesetz.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Här Engelen. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Merci, Här President. Léif Kolleeinnen a Kolleeen, d'Piraten ënnerstëtzen d'Ëmsetzung vun dëser EU-Direktiv géint onfair Handelsbeziungen tëscht Liewensmëttelproduzenten an hire Keefer. Dat emol direkt, fir all Surprises aus dem Wee ze raumen.

Hautzudaags sinn d'Bauern an d'Wënzer mat villen Defie konfrontéiert a leider zéie se vill ze heefeg bei de Präisverhandlungen, ganz speziell mat Discounter, neierdénge awer och mat Internetfirmen, de Kierzeren. Zudeem sinn et oft déi Produzenten, déi nëmmen ee Produit produzéieren, also déi sougenannte „producteurs monoproduit“, déi am meeschte Gefor lafen, beim Verkauf vun hirer Wuer schlecht ewechzekommen oder iwwert den Dësch gezunn ze ginn, well si eeben nëmmen ee Produit kënnen ubidden a besonnesch leiden, wann de Präis vun dësem Produit duerch de Keefer gedréckt gëtt.

Hei hunn d'EU a Lëtzebuerg eng Verantwortung, fir hir fair Kaderkonditiounen ze suergen. Mir sinn eis natierlech bewosst, datt dëst Gesetz net all Abus wäert verhinneeren an datt d'Bauern an d'Wënzer och an Zukunft nach mat verschiddene Keefer ëm deen ee faire Präis fir hir Wuere kämpfe mussen. Duerfir geet d'Oplëschung vun deenen zéng schwaarzen an deene sechs groe Praktiken eleng net duer. Dat ass jo och e Punkt, deen d'Landwirtschaftskummer an hirem Avis in extenso erkläert huet.

Dësen Text suergt awer fir e Minimum u Standarden, déi uniform an der ganzer EU mussen agehale ginn; Standarden, déi batter néideg sinn. Duerfir gesi mer dës Direktiv an dëst Gesetz awer als e Schrëtt an déi richteg Richtung a mir wäerten et duerfir ënnerstëtzen.

Villmools merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Wirtschaftsminister Franz Fayot.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Franz Fayot, Ministre de l'Économie.**- Merci, Här President. Virop e grouse Merci un d'Tess Burton, d'Rapportrice, fir e ganz komplette Rapport, dee mir et erlaabt, mech hei ganz kuerz ze halen an e bëssen anzegoen op dat, wat d'Virriedner hei gesot hunn. Ech freeë mech och natierlech op déi breet Zoustëmmung, déi dësen Text hei an der Chamber huet.

Dësen Text, et ass gesot ginn, ass en neie Schrëtt fir eng weider Moraliséierung vun de Rapporten an der Wirtschaft. Et ass eng Pièce maîtresse am Kampf géint deloyal Praktiken. Mir sinn och eent vun deenen éischten, wann net dat éischt europäescht Land, wat dësen Text hei ëmsetzt. Et ass en Text, deen a ganz ville Länner wierklech e juristesche Casse-tête ass. An dofir sinn ech frou, dass mir dat esou gutt fäerdegbruecht hunn, dass mer och en Ophänker fanne beim Conseil de la concurrence, deen effektiv all d'Pouvoiren huet, deen e ganzen Arsenal huet vun Instrumenter, vu Pouvoirs d'enquête, vu Pouvoirs de sanction, fir dat hei och effektiv ëmzesetzen.

D'Madamm Ahmedova huet d'Parallél gemaach mam Devoir de vigilance, deen haaptsächlech jo eng Partie Produktiounen betrëfft, wou mer wëssen, dass haaptsächlech an den Entwécklungslänner ganz schlëmm Violatiounen vu Mënscherechter sinn. Si huet d'Beispill vun der Kakaoproduktioun genannt. Et gëtt och nach eng ganz Rei aner, un déi een hei kann denken an déi mer alleguerte kennen.

Net méi spéit wéi de Moien, wéi den Hasard vum Kalenner dat heiansdo esou wëll, hunn ech op enger internationaler Revue de presse héieren, dass elo an Afrika, an engem afrikanesche Land justement eng grouss franséisch Distributiounschäin um Geriicht ass weinst genau deenen heite Praktiken, well d'Bauern dohannen an Afrika genau dat hei accuséiert hunn: Délai-de-paiementen, déi indus sinn; Obligatiounen, fir Produktiounen zrëckzehuelen, ouni rembourseréiert ze ginn; Rabatter, déi forcéiert ginn. Do sinn natierlech d'Rapport-de-forcen nach vill méi ongläich, wéi dat bei ons hei de Fall ass, wou ee muss soen, dass eis grouss Distributioun dat hei schonn a ganz ville Beräicher net méi mécht.

Dofir ass dat effektiv, mengen ech, och e gudden Indice, dass et wichteg ass, esou Texter ze hunn, fir dass dat eebe justement net muss iwwert d'Gericht goen, fir dass mer net dee Flou juridique hunn, wou esou Saachen natierlech besser méiglech sinn. Nawell wësse mer, dass et esou Tentativë gëtt, fir kleng Produzenten ze forcéieren, an illegal Rapporten ze goen.

Ech sinn och d'accord, datt dat heiten, wéi gesot, e weideren Deel ass vun engem Dispositiv fir d'Moraliséierung vun der Vie des affaires. Den Devoir de vigilance an den internationale Liwwerketten ass e weideren, Dir hutt et gesot. Mir sinn amgaang, dorun ze schaffen, dat ass den zweete Rapport vun der Madamm Bağlayan, deen elo virläit. Domat wäert sech elo e Comité interministériel befaassen. An ech si perséinlech iwwerzeegt, dass d'Anhale vun de Mënscherechter op all Etapp vun enger Wäertschöpfungsketten en Atout ass, dass et an Zukunft wäert e kompetitiven Avantage si fir eis Entreprises, wa se kënnen weisen, dass se dat à tous les niveaux respektéieren, an net e kompetitiven Desavantage. Dat ass eppes, wat international ëmmer méi Traktioun kritt. Dat ass l'histoire en marche, dovunner sinn ech iwwerzeegt. A mir géife wierklech gutt drun doen, dat ganz ambitiéis unzegoen. An dat maache mer och opgrond vun deem Rapport an och opgrond vun all deene Parametere, déi do gestach sinn.

Mir mussen eis froen, wa mer esou en Devoir de vigilance aféieren, wat fir eng Entreprisë mer domadder viséieren. Wien ass concernéiert? Mat wivill Employéen? Mat wat fir engem Chiffre d'affaires? Huele mer och all d'Entreprises de participation do mat eran? Mir mussen eis iwwert de Champs d'application eens ginn. Mir mussen eis iwwert de Perimeter vun esou engem Gesetz eens ginn, och iwwert d'Sanktiounen, iwwert d'Possibilitäten, fir dat duerno och ze verifiéieren. Dat sinn alles Saachen, déi an deem Rapport do esquiséiert sinn, mat deem mer eis mussen ausernanersetzen, wou och, mengen ech, d'Chamber gefuerdert ass, fir hiren Avis dozou ofzeginn, a wou ech mech wierklech op d'Diskussion freeën. Ech mengen, do ass jiddweree gefuerdert, fir säi Grain de sel dobäizéinn.

D'Diane Adehm huet d'Fro opgeworf, déi och an dem Conseil de la concurrence sengen Avis steet, vun de Moyenen, fir dat heiten ëmzesetzen. Et ass esou, dass an engem éischte Schrëtt ... An de Conseil de la concurrence huet jo och gefrot, wivill Affären hei géife kommen. Dat wësse mer ganz einfach nach net à ce stade. An engem éischte Schrëtt, mengen ech, muss een einfach emol dovunner ausgoen, dass de Conseil de la concurrence d'Moyenen huet, fir dat heiten ze maachen.

An engem zweete Schrëtt wësst Der, dass mer och do amgaang sinn, drun ze schaffen, dass de Conseil de la concurrence soll en onofhängegen Etablissement ginn. Do ass e Projet de loi, deen ënnerwee ass, deen elo den 10. Juni eng éischte Kéier an der Chamberskommissioun diskutéiert gëtt. A wann de Conseil de la concurrence da bis en Établissement public gëtt, da kritt en natierlech och méi Ressourcen, fir all déi Missiounen do kënnen ze maachen.

Voilà. Dat gesot, nach eng Kéier merci fir déi breet Zoustëmmung a merci fir Är Attentioun.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Ech soen dem Här Wirtschaftsminister Franz Fayot villmools Merci. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7646. Den Text steet am Document parlementaire 7646⁹.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7646 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dëse Projet de loi eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugehall.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galle (par M. Georges Mischo), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes (par Mme Françoise Hetto-Gaasch), Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel (par M. Gilles Baum), MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knäff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler);

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener (par M. Yves Cruchten), MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen);

MM. Sven Clement et Marc Goergen;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freit d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

6. 7786 - Proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés relative aux propositions de loi

Elo komme mer zum Ännerungsvorschlag vum Chambersreglement 7786 iwwert d'Propositions de loi. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo den Auteur-rapporteur zu dësem Ännerungsvorschlag vum Chambersreglement, den honorabelen Här Marc Spautz. Här Spautz, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission du Règlement

■ **M. Marc Spautz (CSV), auteur-rapporteur.**- Merci, Här President. Léif Kolleeinnen a Kolleeen, am Mäerz hat ech d'Chance, déi Proposition de loi kënnen ze maachen, wou et drëm gaangen ass, dass, wa Proposition-de-loien erakommen, mer en aneren, méi séiere Wee kënnen huelen, fir den Deputéierten d'Méiglechkeet ze ginn, wa se Proposition-de-loie maachen, dass déi och méi séier an d'Prozedur erakommen, well mer déi eng oder aner Kéier schonn e Gesetz gestëmmt haten, wou d'Proposition de loi da méi spéit dru war.

Den 9. Mäerz hat ech hei den Depot gemaach an den 11. Mäerz huet d'Conférence des Présidents gréng Luucht ginn, fir dass d'Reglementssänerung an d'Prozedur goe kéint. De 4. Mee hu mer an der Commission du Règlement déi éischte Kéier iwwert deen Ännerungsvorschlag geschwat an den 11. Mee ass et an der Kommissioun zu engem unanimmem Vott komm, fir déi Proposition de loi unzehuelen.

Ech wëll awer ënnersträichen, dass mer nach verschidden textlech Upassunge gemaach hunn, wou mer laang driwwer diskutéiert hunn iwwert déi Wieder „faire“ oder „soumettre“, wou mer eis awer herno op e gemeinsamen Text géeneegt hunn, soudass et an Zukunft esou wäert sinn, dass, subal eng Proposition de loi vun engem Deputéiertekolleeg agerecht gëtt, déi direkt virugelee gëtt un de Staatsrot, un d'Regierung an och an engem bestëmmten Delai un d'Beruffschamberen, esou séier wéi méiglech, fir dass och d'Beruffschambere sech zu deenen Proposition-de-loien äussere kënnen.

Et ass och selbstverständlech, dass se direkt public gemaach ginn, souwuel um Internet wéi awer och a Pabeierform fir déi Leit, déi dat brauchen, an dass se dann ... - och dat war eng Diskussioun, ob „immédiatement“ oder „dans les meilleurs délais“, wou mer eis och do an der Kommissioun e bëssen driwwer ënnerhalen hunn, wou mer eis awer duerno eng Kéier op „immédiatement“ an eng Kéier op „dans les meilleurs délais“ géeneegt hunn -, soudass et elo misst méiglech sinn, dass alleguerten déi Proposition-de-loien, déi d'Deputéiert maachen, méi séier op den Instanzewee kommen an dass se domadder och an eng fructuéis Aarbecht an an déi jeeweileg Gesetzer kënnen afléissen an dass et eng Verbesserung ass fir d'Deputéiert fir matzestalten an dass dat och dozou bäidréit, dass mer méi eng Aktivitéit kënnen un den Dag leeë mat Proposition-de-loien.

An ech wëll soen, de schréffleche Bericht läit lech all vir, en ass unanime ugehall ginn an d'CSV gëtt selbstverständlech d'Zoustëmmung zu dëser Projetsännerung. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- An ech soen dem Auteur-rapporteur, dem Här Marc Spautz, villmools Merci.

An éischten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Georges Engel.

Discussion générale

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Merci, Här President. Ech maachen et och ganz séier. Mir hunn och ganz séier geschafft hei an dëser Kommissioun: Wann et am Mäerz agereecht ginn ass an haut, den 20. Mee, kënnen mer dat hei stëmmen, da gesäit een, dass et hei och heiansdo ganz séier ka goen. Mir haten awer och scho Projeten, déi nach méi séier an de Kommissiounen ofgeschafft goufen.

Ech wollt just nach eng Remark dozou bäifügen. Mir hunn dat elo net an dësem Reglement derbäigeschriwwen, mee et ass u sech jo esou, dass laut dem Kontabilitéitsgesetz vun 1979 allkéiers bei all Proposition de loi och eng Fiche financière muss dobäi sinn an och de Ministere des Finances muss mat informéiert ginn, fir dass hien och deen Impact budgétaire ka consideréieren.

Dat hu mer elo net hei derbäigeschriwwen, ech wollt et awer just nach eng Kéier hei op dëser Plaz ernimmen. Dat gëllt natierlech fir all Proposition de

loi an och fir all Projet de loi, do muss jo ëmmer esou eng Fiche financière dobäi sinn. Et hätt een dat direkt an dat Reglement hei kënnen derbäischreiwen. Ech wollt lech just hei rappeléieren, dass mer och dorunner sollen denken, wa mer eng Proposition de loi maachen, da behält een dat nach besser am Kapp.

Voilà, dat gesot, wéilt ech natierlech hei och den Accord vun der LSAP ginn.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Engel. An da wier et un der honorabelen Madamm Josée Lorsché.

■ **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- Villmools merci, Här President. Ech wollt och dem Här Spautz Merci soe fir dës Propos. Mir ënnerstëtze se, well se ganz am Sënn ass vun der Stärkung vun der Chamber a vun den acceleréierte Prozeduren an eistem héijen Haus. Duerfir all Respekt, datt Dir déi Iddi hat. An e Jo vun der grénger Fraktioun.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Lorsché. An da geet d'Wuert un den honorabelen Här Fernand Kartheiser.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Jo, Här President, villmools merci. An och virun allem mol e Merci un den Här Spautz fir déi Initiativ, déi en hei geholl huet. Ech mengen, wéi wichteg dat ass, dat kann een ermiessen, wann een d'Diskussioun hei am Land vergläicht mat där, deen am Niveau vun der Europäescher Unioun hunn. De Lëtzeburger Deputéierten huet den Droit, d'Initiativ fir e Gesetz ze huelen - eng extreem wichteg Saach! An Dir wësst zum Beispill, datt d'Europaparlament dat Recht net huet. Dat weist eeben, wéi wichteg dat ass. Elo muss dat och seriö geholl ginn.

An et huet een natierlech, wann ee scho méi laang hei am Haus ass, déi ënnerschiddlechst Erfarung gemaach. Dat éischt ass dee Problem, deen den Här Spautz mat senger Initiativ ugeschwat huet: Wéi kritt een eng Proposition de loi séier op den Instanzewee? An dat, wat haut hei ofgestëmmt gëtt, ass eng daitlech Verbesserung.

Mee domadder ass dat Gesetz nach net geholl. Da muss ee jo och kucken: Wéi geet et virun? An och do muss ee soen, datt d'Chamber selwer hir eege Propositions de loi, déi Kompetenzen, déi se huet, onbedéngt muss eescht huelen. Dat heescht, datt déi Propositions de loi an der Kommissiounsaarbecht musse gläichrangeg - op jidde Fall mindestens gläichrangeg! - behandelt wéi e Projet de loi, dee vun der Regierung kënn. De Pouvoir législatif si mir, a mir huelen hei Initiativen als Deputéiert, fir eng Gesetzesinitiativ ze huelen. An dat dāerf net méi schlecht behandelt gi wéi e Projet de loi, dee vun der Regierung un d'Parlament eruedroe gëtt.

An dann, wéi behandelt d'Administration parlementaire esou eng Proposition de loi? Mir wëssen, d'Administration parlementaire ass an éischer Hisiicht natierlech eng Verwaltung, déi eis Deputéiert soll an hirer Aarbecht ënnerstëtzen, wat se och ganz gutt mécht. An ech soen och dem Generalsekretär bei dëser Geleeënheet Merci dofir. Awer ech erënnere mech, och bei Propositions de loi, déi ech selwer scho gemaach hunn, do huet et op eemol geheescht - an et ass mer haut nach net ganz kloer, wéi dat konnt sinn -, datt d'Administration parlementaire de Rapport schreift - wat vill Aarbecht ass - fir e Projet de loi, dee vun der Regierung kënn, awer datt den Deputéierte säi Rapport, fir en hei an d'Pleniäre ze bréngen, muss selwer schreiwen. An dat ass absolut inconcevable, well wéi kann et sinn, datt d'Administration parlementaire zwar e Projet de loi deen Abléck administrativ ënnerstëtzt, awer eng Proposition de loi, déi vun engem Deputéierten agereecht gëtt, deen Abléck net ënnerstëtzt?

Mir haten dat an deenen néidege Gremien zur Sprooch bruecht. An ech mengen och, datt sech dat an Zukunft net dāerf an net ka widerhuelen. Et ass ganz kloer, datt d'Administration parlementaire, wann en Deputéierten eng Proposition de loi mécht, dat geneesou administrativ muss ënnerstëtzen, ech géif soen, op d'mannst geneesou administrativ muss ënnerstëtze wéi e Projet de loi, dee vun der Regierung an dëst Parlament abruecht gëtt.

Mir hunn nach e Wee virun eis. A mir hunn hei an der Chamber iwwer Joren e Kampf geféiert - ech wëll dat elo net heriséieren, mee ech wëll et awer illustréieren mat deem Begrëff -, datt mer musse kucken, datt dat Parlament hei, wat net ganz vill Rechter huet am internationale Verglach, sech selwer ëmmer méi eescht hält, sech selwer vill méi konsequent ëm d'Pouvoir beméit an déi Pouvoiren, déi et huet, och ausliefert a liefert am Interess vum der Demokratie hei am Land.

Dofir begrëisse mer dee Vorschlag, deen den Här Spautz hei gemaach huet. Et ass e wichtige Vorschlag. Et ass net dee leschten, dee mer mussen op dësem Wee maachen, awer op jidde Fall huet en déi voll Ënnerstëtzung vun der ADR.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Kartheiser. An da geet d'Wuert un déi honorabel

Madamm Myriam Cecchetti. Madamm Cecchetti, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Myriam Cecchetti** (*déi Lénk*).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wéilt emol als Éischt ufänken an dem Här Marc Spautz Merci soe fir d'Initiativ vun dëser Proposition, fir d'Chambersreglement ze änneren.

Och wann et op den éischte Bléck ausgesäit, wéi wann et just technesch Detailer wieren, déi géifen änneren, sou bedeit dësen Text awer eng substanzuell Verbesserung vum Initiativrecht vum Deputéierten. An dëst implizéiert och eng Opwäertung vun der Roll vun der Chamber an domadder vun der parlamentarescher Demokratie.

An der Schoul gi mir geléiert, datt d'Chamber, de Legislature, d'Gesetzer mécht an d'Regierung, d'Exekutiv, dës Gesetzer ëmsetzt. Dat ass d'Theorie. An der Praxis ass et awer esou, datt déi meescht Gesetzer vun der Regierung kommen an d'Parlament se zwar dacks ofännert a verbessert, mee d'Initiativ meeschtens bei der Regierung läit. All Deputéierten huet zwar d'Recht, eege Gesetzespropositionen ze maachen, mee am Alldag lande se dacks am Tirang oder ginn net mat deem néidege Seriö behandelt.

Wéi mir gëschter gekuckt hunn, wéi vill Propositions de loi um Rôle stinn, déi virun 10, 15 oder souguer 20 Joer deposéiert goufen an duerno einfach ouni Diskussioun a Vott an der Versenkung verschwonne sinn, do sinn eis bal d'Dronkenellen ausgegangen. Dësen Text, dee mir hei hunn an hofftelech unanime unhuelen, ännert dës Praxis. Eng Gesetzesproposition vun engem Deputéierten, egal ob Majoritéit oder Opposition, muss verëffentlecht ginn a bannent véier Wochen an der Kommissioun virgestallt ginn. Et muss e Rapporteur genannt ginn, a wann d'Avisen all do sinn, muss och e parlamentaresche Bericht gemaach ginn an hei an der Pleniëre zum Vott kommen.

Et ass fir mech schonns erstaunlech, datt dat net scho längst gängeg Praxis ass, mee zumindest huele mer dat elo mat dësem Text hei no a mir maachen dat, firwat d'Leit eis dobaussen och gewielt hunn. D'Chamber fänkt un, sech selwer seriö ze huelen. Dat legislatiivt Initiativrecht vun de Gewielten ze stäerken, ass e Prozess, dee virun e puer Joer ugefaangen huet, andeems am Gesetz iwwert d'Reform vum Staatsrot festgehale gouf, datt de Conseil d'État och obligatoresch misst d'Propositione vun den Deputéierten aviséieren. Domadder sinn d'Propositione vun den Deputéierten op den zumindest theoretesch selwechten Niveau gehuewe gi wéi d'Gesetzesprojete vun der Regierung.

Dëst hei ass ee weidere Schrëtt op deem richtege Wee, dee mir als déi Lénk natierlech ënnerstëtzen. Mee et ass, wéi gesot, e Prozess, deem nach net ofgeschloss ass, an d'Reglementskommissioun huet nach eng Rëtsch Froen ze klären, fir datt mir als Deputéiert eise Rôle an der Demokratie och effektiv wouerhuele kënnen.

Merci fir d'Wuert.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Madamm Cecchetti. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorablen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*).- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir, mir alleguerte sinn d'Legislativ. Mir all zesummen, all Deputéierten an all Deputéiert heibannen, sinn d'Legislativ. Mee wann ech mech hei esou ëmkucken, da kënnen heibanne wuel déi weénegst behaapten, datt se an dëser Legislaturperiod - oder och an deene leschten zéng Joer - eng Gesetzesproposition ageerecht hunn, geschweige denn, datt iwwert dës Proposition och nach am Plenum ofgestëmmt gi wier.

Dat ass bei der Majoritéit verständlech, well d'Texter komme jo vun der Regierung; d'Regierungsbeamte schreiwe se a se ginn dann och an de Kommissioun prioritär behandelt, esou wéi et an eisem Reglement steet.

Mir Piraten hu vläicht an enger jugendlecher Euphorie, déi een eis jo gären noseet, schonn eng ganz Rei Propositions de loi agerecht, mee dat ass eigentlech net d'Reegel. Déi meescht vun eis heibanne maachen dat éischter rar. An datt d'Majoritéit dann natierlech Projet-de-loie méi séier aviséiert kritt, méi séier gestëmmt kritt, ass d'Reegel. Dat ass näischt Neies. Dat ass och keng nei Entwécklung. Nee, et ass eppes, mat deem een e bëssen esou geléiert huet ze liewen. An dobäi ass et awer eng geféierlech Situatioun, well u sech d'Gewaltentrennung tëscht Exekutiv a Legislativ seet, datt et d'Legislativ ass, bei där d'Originn vun den Texter sollt sinn. An et ass dës Legislativ, déi mer haut stäerken.

Mir begrëssen duerfir dës Proposition, déi zum Zil huet, den Traitement vun de Gesetzespropositionen ze beschleunegen. Eng modern a participativ Demokratie brauch méi wéi eng Chamber, an där d'Majoritéit dat duerchsetzt, wat d'Regierung proposéiert.

Natierlech wäert dësen Text d'Gesetzespropositionen net éischter gestëmmt kréien. Do maache mer eis näischt vir. Dat, wat mer awer doduerjer ga-

rantéieren, ass, datt se hei am Plenum, do wou se higeheieren, an der Effentlechkeet diskutéiert kënnen ginn.

Et gëtt iwwregens nach e weidere Quack, an dat hu mer am Debat vun där heite Propos gesinn: Wann nämlech en Deputéierten - an dat huet de Kolleeg David Wagner, mäi fréiere Kolleeg David Wagner, nämlech och schonn dës Legislatur eng Kéier gewisen -, wann een nämlech als Deputéierte vun der Opposition seng Proposition de loi zrëck an de Plenum kritt, wann een dann all d'Avisen an alles huet, muss een e Rapport schreiwen, deen an der Kommissioun majoritär ugeholl gëtt, wat dann zu där kokasser Situatioun féiere kann, datt een als Auteur-rapporteur hei steet an als Éischt als Rapporteur seet: „Also ech erzielen lech elo dat, wat d'Kommissioun zu mengem Text zrëckbehalen huet; iwwregens, d'Majoritéit seet, datt en net gestëmmt gëtt“, an dann duerno d'Kap wiesselt an als Auteur vun der Propos erëmkennt a seet: „Also ech géif awer gär derfir stëmmen, mee d'Majoritéit ass eeben anerer Meenung.“ Dat ass och eng kokass Situatioun. Do misst ee sech och eng Kéier d'Fro stellen, wéi een dat bei de Proposition-de-loie generell handhaabt, well et awer eng duebel Kap ass, déi net onbedéngt ëmmer fonctionéiert.

Ech fannen et awer gutt, wann dat heiten dozou féiere wäert, datt mer hei am Plenum méi heefeg iwwer Proposition-de-loie kënnen diskutéieren an datt mer se net, wéi elo grad vun der Madamm Cecchetti virgedroen, zéng Joer drop nach ëmmer um Rôle matschleefen. Ech mengen, do kéint een och eng Kéier eng Fréijoersbotz maachen an e puer Saache vum Rôle sträichen, déi manifestement keng Chance méi hunn, jee eng Kéier an de Plenum ze kommen. Mir wäerten dës Propos hei matstëmmen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Clement. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert den Ännerungsvorschlag vum Chambersreglement 7786. Den Text steet am Document parlementaire 7786¹.

Vote sur l'ensemble de la proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés 7786

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dësen Ännerungsvorschlag eestëmme mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Georges Mischio), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par M. Marc Lies), MM. Aly Kaes (par Mme Diane Adehm), Marc Lies, Georges Mischio, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Emile Eicher), Claude Wiseler et Michel Wolter;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler);

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener (par M. Georges Engel), MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Sven Clement et Marc Goergen;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

7. Dépôt d'une motion par M. Laurent Mosar

ler mer zum leschte Punkt vum Ordre du jour ginn, ginn ech d'Wuert un den honorablen Här Laurent Mosar fir den Depot vun enger Motioun. Här Mosar, Dir hutt d'Wuert.

Exposé

■ **M. Laurent Mosar** (CSV), *auteur*.- Jo, merci, Här President. Ganz schnell a ganz kurz, well mer e laangen Ordre du jour hunn. Ech wuelt hei d'Wuert froe fir den Depot vun enger Motioun. Et geet a sech drëm, den Investissement vu Privatleit an Entrepenen ze analyséieren, wéi een dee méi favorabel kéint gestalten.

Firwat déi Motioun? Mir wäerten an e puer Minutten iwwer e Projet de loi diskutéieren, deen a sech déi

Mesuré fir Entrepenen am Kader vu Covid verlängert. An do ass eng ganz interessant Dispositioun dran - an de Rapporteur an déi verschidde Riedner wäerte sécherlech och dorop agoen -, nämlech, datt et soll an Zukunft vill méi einfach gi fir Banken, fir kënnen Participatiounen an eenzelne Gesellschaften ze huelen, ganz besonnesch duerch Banken, déi selwer Kreditter par rapport zu esou Gesellschaften hunn. Dat ass a sech eng ganz gutt Saach, besonnesch an enger Postcovidstrategie, a mir begrëissen déi Mesure.

Allerdéngs muss ee wëssen, datt mir am Moment hei zu Lëtzebuerg - an dat ass de Statec, deen dat seet -, eleng par rapport zu 2019 am Joer 2020 méi wéi 1,2 Milliarden zousätzlech Spuerguthaben op de Banken haten. Elo musst Der lech emol virstellen, an engem Joer eng Progressioun vun 1,2 Milliarden! Do gesitt Der also dat Potenzial, wat eigentlech do op de Banke steet, wat net utiliséiert ass, wat ganz vill Entrepenen ..., an ech denken och haaptsächlech u Startuppen, awer och Entrepenen, déi am Moment vläicht net gutt dru sinn, déi frou wäeren, wa se och kéinten Hëllef aus dem Privatsektor kréien.

An duerfir wollt ech déi Motioun hei deposéieren, wou mir einfach emol nëmme froen, datt d'Regierung do soll eng Analys maachen, well et eis awer interessant schéngt, och e Recours op déi dote Fonge kënnen ze maachen, well mir si jo alleguerten d'accord: Et mécht kee Sënn, datt déi Suen einfach do op Banke schlofen. An et mécht och kee Sënn - an, ech mengen, och do si mer d'accord -, datt all déi Sue just an Immobilie gestach ginn. Et wär och emol wichteg, datt déi reell Economie kéint dovun profitéieren. An duerfir dës Motioun.

Ech soen lech Merci.

Motion

La Chambre des Députés,

- considérant que via le projet de loi n° 7804, le Gouvernement entend faciliter les prises de participation et par conséquent l'injection de capital dans des entreprises par les établissements de crédit ou les entreprises d'investissement CRR;

- considérant que cette mesure s'inscrit dans un contexte de stabilisation, voire de relance de l'économie;

- souscrivant à l'objectif poursuivi;

- estimant que l'épargne forcée des ménages et accumulée au cours de l'année 2020, que le Statec chiffre à + 1,2 milliards d'euros d'épargne supplémentaire par rapport à 2019, pourrait à cet égard constituer une source de financement complémentaire pour de nombreuses entreprises;

- constatant que le Statec y voit en tout cas un important potentiel de rebond pour l'économie;

- estimant qu'il importe dès lors d'inciter les ménages désireux de soutenir les entreprises lourdement impactées par la crise sanitaire actuelle;

- estimant que la fiscalité de l'investissement privé pourrait constituer un levier à scruter dans ce contexte,

invite le Gouvernement

- à étudier la mise en place d'incitatifs fiscaux au profit d'investisseurs privés souhaitant entrer dans le capital d'entreprises privilégiant ainsi également le recours aux fonds propres en lieu et place de l'endettement.

(s.) Laurent Mosar, Léon Gloden, Martine Hansen, Marc Spautz, Claude Wiseler.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Mosar.

8. 7804 - Projet de loi portant modification :

1. de la loi modifiée du 3 avril 2020 relative à la mise en place d'un régime d'aides en faveur des entreprises en difficulté financière temporaire et modifiant la loi modifiée du 19 décembre 2014 relative 1) aux mesures sociales au bénéfice des artistes professionnels indépendants et des intermittents du spectacle 2) à la promotion de la création artistique ;

2. de la loi modifiée du 18 avril 2020 visant à mettre en place un régime de garantie en faveur de l'économie luxembourgeoise dans le cadre de la pandémie Covid-19 ;

3. de la loi modifiée du 24 juillet 2020 visant à stimuler les investissements des entreprises dans l'ère du Covid-19 ;

4. de la loi modifiée du 5 avril 1993 relative au secteur financier

Da kéime mer elo zum nächste Punkt vum Ordre du jour: Dat ass de Projet de loi 7804 iwwer verschidde Bähëllef en faveur vu Betriber am Kader vun der Covid-19-Pandemie. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An de Rapporteur vun dësem Projet de loi ass den honorablen Här Claude Haagen, dee scho prett ass.

Rapport de la Commission de l'Économie, de la Protection des consommateurs et de l'Espace

■ **M. Claude Haagen** (LSAP), *rapporteur*.- Deen ass ëmmer prett, Här President.

(Hilarité et interruptions)

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Här Haagen, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Claude Haagen** (LSAP), *rapporteur*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'EU-Kommissioun setzt de Memberstaaten de Kader, ënner wéi enge Modalitéite se duerfen, am Aklang mat Artikel 107 vum EU-Traité, staatlech Hëllef en d'Entreprisé ginn.

Den ieweschte Prinzip vun dësem Artikel 107 ass a sengem éischte Paragraf festgehale: Staatlech Hëllef en duerfen ni zur Distorsioun vum der Konkurrenz tëschent Entrepenen am Bannemaart féieren. Dësen ieweschte Prinzip huet ëmmer Bestand, egal ob a Covidzäiten oder net a Covidzäiten.

Den drëtten Paragraf, Punkt b) vum Artikel 107 vum EU-Traité gesäit Ausname vir, am Fall wou d'Economie vun der ganzer EU seriö impaktéiert wier - dat ass momentan de Fall -, an opgrond vun dësem drëtten Paragraf huet d'EU-Kommissioun den 19. März d'lescht Joer an hirer éischter Kommunikatioun en temporären Encadrement vun de Staatshëllef en place gesat. Den 28. Januar dëst Joer huet d'EU-Kommissioun eng fénnefte Kéier hir Kommunikatioun ugepasst.

Weinst der Hartnäckegkeet, mat där d'Covid-19-Pandemie eis Gesellschaft trifft an och weinst den ekonomesche Repercussiounen, déi domadder verbonne sinn, huet d'EU-Kommissioun den temporären Encadrement vun de Staatshëllef ëm sechs Méint verlängert, op den 31. Dezember vun dësem Joer. Parallell dozou ass de maximale Montant vun de Staatshëllef fir Entrepenen op Basis vun de Reegele vun der EU-Kommissioun vun 800.000 op 1,8 Milliounen eropgeschrafft ginn.

Et ass wichteg an och richtege, datt d'EU-Kommissioun determinéiert handelt an hire Kader un d'Evolutioun vun der wirtschaftlecher Situatioun reegelméisseg upasst, dëst ëmsou méi, well déi ekonomesch Auswierkunge sécherlech nach laang wäerten undauern. Déi lescht Wochen hu mer kënnen feststellen, datt den internationalen Handel staark beschiedegt ass duerch dës Pandemie. Net manner wéi 11 % vum Personal vu Containerschëffer däerfen zum Beispill net méi am Hafen uleeën, well, bon, 11 % vun de Leit, déi dorop schaffen, aus Indie sinn. A vu datt d'Pandemie do momentan am stäerkste ass, bedeit dat natierlech och, datt vill Natiounen hir Hafen zoumaache fir déi Schëffer.

Dëst féiert, nieft dem Unzéie vun der Konjunktur an den USA an a China, zu gréisseren Enkpäss vu Materialien an den ënnerschiddlechste Secteuren an Europa. Déi aktuell ekonomesch Lag an der EU bleift deemno ugespaant.

Dir Dammen an Dir Hären, am Laf vum leschte Joer huet d'Regierung verschidde Régimes d'aide op Basis vun temporären Encadrementen en place gesat: Ze nenne wieren an deem Kontext d'Gesetz vum 3. Abrëll 2020 par rapport zur Avance remboursable, d'Gesetz vum 18. Abrëll 2020 par rapport zum Regimm vun der Staatsgarantie an Héicht vu 85 % vum Prêt vun Entrepenen a finalement d'Gesetz vum 24. Juli 2020 par rapport zu de Subventionen, fir Investissementen vun Entrepenen a Covidzäiten ze stimuléieren.

Dës dräi Regimier sinn an hirer Natur an och an hirer Philosophie ënnerschiddlech, mee allen dräi Regimier sinn awer kloer sollicitéiert an och benotzt ginn. De Volume vun de Staatsgarantië beleeft sech op iwwer 150 Milliounen Euro, wat 85 % vun den 176 Milliounen Euro u Prëten entsprécht, déi am Kader vum Gesetz vum 18. Abrëll 2020 vun de Banken accordéiert gi sinn. D'Avances remboursables hirsäits summéiere sech de Moment schonn op méi wéi 161 Milliounen Euro.

Mam Gesetzesprojet 7804, also dësem Projet de loi, wäerte mir d'Uwendung, d'Applikatioun vun den dräi verschiddenen Hëllef, déi ech grad genannt hunn, ëm sechs Méint verlängeren. Domadder gëllen dës Hëllef en faveur vun den Entrepenen also wéi gesot vum 30. Juni vun dësem Joer bis den 31. Dezember.

Wat d'Gesetz vum 24. Juli 2020 am Speziellen ubelaangt, wëll ech besonnesch ervirhiewen, datt de maximale Plaffong fir d'Hëllef pro Entreprise vun 800.000 op 1,8 Milliounen eropgoe wäert. Dëst géllt fir all Demand, déi nom Akraafttriede vun dësem Gesetzesprojet beim Wirtschaftsministère erakënnen.

An deem Kontext kann een iwwregens och soen, datt bis elo iwwer 66 Milliounen Euro u Subventionen fir Projekte vun der Extensioun vun den Aktivitéite vun der energeetescher Effikassitéit oder vun der Innovation accordéiert gi sinn. Dës Subvention gëtt effektiv debourséiert, soubal déi Facturen, déi den Demandeur hannerleet, och bezuelt gi sinn.

Beim Gesetz vum 24. Juli ginn och e puer Preziounen am Text virgeholl, zum Beispill d'Definition vun den Actifs corporels, déi méiglecherweis als admissibel Käschte kéinten ugerechent ginn.